

Piątek

273

Do Pani
Witkiewiczowej
w Urdominie.

24 Grudnia 1869

Quai d'Orléans, 6,
Paris.

Szanowna Pani i Dobrodziko,

Caly skruszony cytatem list pani Dobrodz-
tak taskawoy, tyle szczegolow mnie obchodzi, cych zawiem-
jacy, tak macierzyniski. Niezakończonyj tylko dobroci
Pani przypisać mogę tyle taski, bo żadnego jeszcze
prawa do niej nienabyłem. Generalowa nieboszczka
znała mnie osobiście i zawsze dla mnie nad wyraz
była taskawa; drogiy to pamięci jeszcze Generalowey
przypisać muszę że rodzina moja od razu takie
usposobienie krytyczne dla siebie w Szanowney Pani
znałała tak jak gdyby Generalowa dusze swojej prze-
łała w panią Dobrodzickę. Mnie tylko miły obo-
rotzek pozostał błogosławić Szanowna panię co-
dziennie jakem błogosławił Generalowa. Pani
Generalowa tak mnie doskonale rozumiała że niekiedy

powiedzieć mogę, myśl moja, względem dzieci
Brata mego zgadywała lub wyprzedzała.

Z góry przedstawiałem Bratowej mojej że, mając
jednego Syna i to jeszcze najstarszego, ten Syn
tak powinien się chować aby mógł rościć głowę
rodziny całej i zastąpić zupełnie Ojca przy
niej. I z pociechą widziałem że z początku
w ręku Jenerałowej wychowanie jego taki kie-
runek odbierało. Do zupełnego dokonania
dzieła trzeba było współudziału w niem Matki
i Syna, to jest, żeby matka przeniknięta wazi-
nością tego zadania umiała na wysokość jego
utrzymać Syna swego. Nieznając osobicie ani
Bratowej ani Bratanka mego, a widząc że
Syn zamiast pomocy Matce staje się dla niej
ciążarem, tyle tylko z żalem powiedzieć mogę,
że cel przezemnie wytknięty nie został dopięty,
niemogąc z resztą zbadać czyja w tem winna.

W tej chwili gotowym groszem pomódz jim
niemoze, ale obiecuję ponowym roku przystać
jim pięćdziesiąt do sześćdziesięciu rubli.

Tymczasem blagatbym Szanowna Panią żeby
w tych miejscach gdzie Bratowa moja może mieć
kredyt Szanowna Pani chciała kazać zareczy-
ka na nią, nim nadeszłę pieniądze, a głównie u
piekarsza, rzeknika; i pragnę mocno żeby
mieli opat przez kime. Ja za utrzymaniem
pieniędzy natychmiast je wyszłę na ręce
Szanoiwy Pani przez Bankiera tutejszego
który ma korespondenta swego w Warszawie
i który mi już raz postugę tę zrobił. To
droga najprostsza i najpewniejsza

Co zaś do pieniędzy ^{moich} oddanych przez mnie
Pani Generalowej na potrzeby rodziny mego Brata
na te mam kwit Generalowej który w kopie załączam
oryginal zaś pokazałem pannie Wołoskiej jako

jaką jedyną prawie osobie w Paryżu ^{najdokładniej} lepiej
obeznanej i podpisem Generalowej.

Na żadne ^{żadnie} i niczyje ~~żadne~~ rachowanie
się ^{tych pieniędzy} ~~nie~~ ^{przystać} nie może i nikogo nie upowainiam.

Z mojej strony ^{zostaje} ~~pozostaje~~ ^{proszę} tylko ~~z~~ dług wdzięczności nie
skróconej dla Generalowej której nigdy ^{dosyć} chwalić
nie przestane.

Jeżeli Bratowa moja zachowała moje
listy, w nich znajdzie tryb postępowania skreślony
dla siebie przereklamnie i zaraz w początkach.
Mówiłem żeby ^{nie} ~~nie~~ ^{nie} się nie oglądać, to jest, nie
opuszczać ręk; żeby uwierzyć w pracę, że tylko
praca dźwigać się można. Nieznając mnie,
mogła nie uważać na te słowa; mogła je brać za
nie ^{zwyczajne} ~~nieznające~~ ogólniki, a nie za przepis, ja
kim były w istocie.

Co było w mocy mojej, i zawsze dla Rodziny
mojej robiłem. Jeżeli więcej nie robię, to po prostu nie mogę.

w tej chwili los mój własny nie jest ustalony. Kda-
 rzyła się śmierć w Rodzinie u której jestem, która
 potowienie moje nieprawnem robi. Niem się to wyjaśnić,
 niemożę powiedzieć co będzie w stanie ~~do~~ dalej zrobić
 dla Rodziny, to jest, czy xdotam ocalić dla niej ten grosz
 który mam za ręką, innemi słowy, czy dla mnie samego
 w końcu niestanie się potrzebny.

Spowiadam się przed Szanowną panią jak
 przed Spowiednikiem, bo w istocie list mój jej do głębi
 poruszył i pokazał duszę, która powierzyła się sobie nakażując.

Panna Boleska tęskni za panną Anielą.
 Serdeczne swoje ukłony Szanownej Pani i jej
 z gorącą duszą przesyła, i kawsze słoweczka od
 panny Anieli jak xwiastowania odczytuje. że
 ja jej to uczucie podzielim, ani słowa. Panna
 Aniela tak nas sobie podbiła że głośno przypnawia
 się do tęsknoty za nią liczymy sobie za chlube.
 Pamięci się jej przypominamy i polecamy.
 O Rycinie która xnalaxtem, Panna Boleska
 już pisała; podobniusienska do panny Anieli
 jak dwie kropli wody do siebie.

Szanowny Panu i Dobrodziki
 Sluga wdzięczny i najuniższyć
 Leonard Niedzwiecki.

P.S. - List pani z 146m jest pierwszy który mi się
 dochođai. żadnego jiniego niestrymalem.

Z wdzięcznością spotykam nazwisko
pana Matusewicza w liście pani. Niech przeży-
mie moje serdeczne podziękowanie.

286

244

H. viduus *modica* *sp.* *in* *manu* *libra*
pama *matutina* *in* *libra* *in* *manu* *libra* *in* *manu* *libra*
in *manu* *libra* *in* *manu* *libra* *in* *manu* *libra*

944

Dopani Wittkiewick, w Wroclawiu

Wierzbna wieśka

10° Kwietnia 1870

Quai d'Orléans, 6.

Paris.

Kranowna Pani: Dobrodziko,

Lib Kranownej Pani wy-
maga niezwłocznej odpowiedzi,
więc nie tracę chwili i piszę
xi niewielkiemu ale bardzo
niewielkiemu sumkami
możtym stuxyc sprawu Wittkowi;
ale większemu, nie bo u nas
o gotowka zawsze trudno.

Z resztą, wydatki nasze bezpa
nigdy nie robia xi w sumach
grubych; sumy grubsze zawsze
odtwarzają się na czastalnej
oznaczonej. Rozumiem nawet
xi Panu sprawu Wittkowi
dogodnie będzie widziec xi ma

tu osobę samotnej kobiety zechce
złożyć się może i zadać czego
będzie potrzebował. Ten rodzaj
posługi przyjacielskiej wazij
się odbywa między znajomymi.
Do niej dotnieć ofiarę dla
Pana Vittora; ale to wszystko,
co mogę zrobić.

Bauticraioctutępi' musuo
by dierwili se jich rozkaz wie
rozkazany przez Bankiera
warszawskiego. Pręgiusofali
je me jawodnie man'ata
zajsi jakas pomyslka, i zara
pisali do Warszawy. Jesore
memam jich odpowiedzi.

Tu nas cięzka tu była
sima. Chorib comiem era
nade wszystko aspy, także
ogromny pojtoch padł

na Panziary: podważkies'ca
 prawe osob' co d'pici z'opry
 umieralo. Ktoz'p, leciat' Mukae
 Krowy riebysob' opy z'aserepic.
 Najg'blwsi pod tym wyg'lesem
 pristo najskorsi w'bejn, byli
 ludpe stary, tacy w'asur'e
 dla w'op'ch zd'awali by' smier'e
 prowinna byla byt' gos'ic'em
 poz'danym. Oni p'ne'ci w'we
 tego gos'ia niech'eli; w'oleli
 gonit' za Krowe. Niez'barana
 tajemnica.

Princi z'w'sp'niehen
 m'em'at'm Czopu widz'e
 by' z'panna, Solow'ly;
 nie pristo o niej dom'et'e
 niekum'iem. ale nie d'k'ap
 widz'e' by' b'ed'z'iny, bo
 Sw'ig'ta milkan'che t'iz'.

Niezawodnie będziemy je tu
z panem Polwiska szukać,
mówięc duży — i to w gro-
madzie którą Panu Samuela
zna — o niej i o Panowie
Panu Dobrości. a ja
nadzwyczaj wspaniałego
dodaję jeszcze najwzrostko
takowego Pana wstąpi-
wija które mi jest
też bardzo drogie

Panowi, Panu Dobrości
Kuzynowi
i najobciemu
Leonardusowi Wreck.